

31 OKT 2012

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 201205087

Vår ref: 12/2790-3/LRI

Oslo, 23.10.2012

HØRING - FORSLAG TIL ENDRING I UTLENDINGSFORSKRIFTEN - 15-MÅNEDERSREGEL FOR SAKSBEHANDLINGEN I UTLENDINGSNEMNDA

Utlendingsdirektoratet (UDI) viser til høring fra Justisdepartementet angående forslag til endring i utlendingsforskriften om 15-månedersregel for saksbehandlingen i Utlendingsnemnda (UNE).

Selv om forskriftsendringen er rettet mot UNE sin saksbehandling, har UDI enkelte innspill til forslaget.

Slik vi leser høringsbrevet og den foreslåtte forskriftsteksten vil ikke denne omfatte enslige mindreårige asylsøkere. UDI mener imidlertid at enslige mindreårige i prinsippet bør omfattes av en slik 15- måneders regel. Behovet for en avklaring innen rimelig tid er ikke mindre for barn som søker asyl alene enn for de som kommer sammen med foreldre, og vi ber derfor departementet også vurdere om denne gruppen bør omfattes.

Lang saksbehandlingstid er en av de mest sentrale hindringer for et effektivt og godt returarbeid. Dette slår særlig hardt ut for barnefamilier hvor barns tilknytning til Norge blir en kompliserende tilleggsfaktor. For mottakene er det en stor utfordring å drive et målrettet og kvalitativt godt arbeid med returmotivasjon og oppfølging av familier som har bodd lenge på mottaket. Flere FoU rapporter viser at barnefamilier med mange års opphold i mottak lever under særlig press, noe som går ut over familiens evne til å planlegge for retur og investere i et nytt liv i hjemlandet. Rask asylsaksbehandling og endelig avklaring på søknaden om asyl er derfor av stor betydning for god måloppnåelse i returarbeidet og for den enkelte barnefamilies mulighet til å planlegge for fremtiden.

Forslaget innebærer at asylsøkere med barn som ikke får sin sak avgjort av UNE innen 15 mnd etter at UNE mottok saken, kan innvilges opphold. Intensjonen med forslaget til endring av utlendingsforskriften handler om å unngå at asylsøkere med barn skal bli værende i en uavklart asylsituasjon i Norge over tid. I den grad mulighet for innvilgelse på grunnlag av lang saksbehandlingstid skaper uklarhet om sannsynlig utfall av sak for den store gruppen av søkere, vil den kunne ha en negativ effekt på søkeres motivasjon til tidlig i saksgangen orientere seg mot frivillig retur. Samlet sett antas det imidlertid at innføring av regelen er et bidrag til et effektivt og godt returarbeid i den grad dette i praksis fører til kortere saksbehandlingstid.

I denne sammenheng kommer det frem at saksbehandlingstiden i UDI ikke er regnet inn i 15 mnd regelen som skal komme barnefamilier til gode. Dette fører til at den reelle saksbehandlingstiden fortsatt blir lang og at man ved innføring av denne nye ordningen i realiteten høster liten gevinst. Flere kategorier søkere unntas dessuten i forslaget til ny ordning (for eksempel falske id dokumenter, uriktige opplysninger om tidligere opphold i første asylland

eller som selv kan lastes for at søknaden ikke er avgjort). Unntakene vil kunne føre til at mange familier ikke faller inn under ordningen. Denne gruppen vil fortsatt befinne seg i en situasjon med potensielt langvarige opphold i Norge. Således vil ny ordning for denne gruppen i seg selv ikke legge til rette for å hindre at barn lever i en uavklart situasjon over en lengre periode, samt bidra til raske, effektive og kvalitativt gode returer av barnefamilier til deres hjemland.

Administrative og økonomiske konsekvenser

I utgangspunktet vil vi kunne gjennomføre en slik forskriftsendring innen 1. januar 2013. Den vil innebære en endring i VAK/OVAK, og en slik endring medfører ikke ekstra kostnader. Det er imidlertid noe risiko forbundet med at vi gjennom ULF 2.7 får en ny løsning for forvaltningen av kodeverket, som eventuelt kan gjøre det vanskelig å få endringen inn i produksjon i løpet av desember.

Med hilsen

Frode Forfang
direktør

Frode Mortensen
avdelingsdirektør